

بیماری برداشت فشار در هوا و دریانوردی نظامی

امیر نظامی اصل^۱، حمزه شاه‌علی^۲، ابوالفضل خادمی^۳، آزاده امیرآبادی فراهانی^۴

چکیده

سابقه و هدف: بیماری برداشت فشار اولین بار در ۱۸۵۰ در غواصان و کارگران معدنی که با هوای فشرده کار می‌کردند دیده شد و تا ۱۹۳۰ تعریف درستی برای آن ارائه نگردید. این بیماری به نام‌های چون DCI/DCS، Bend، Aeropathy، Aeroembolism، Dysbarism نیز خوانده می‌شود.

عمده مشکلاتی که در زمان صعود به ارتفاعات و به سطح آب با آن مواجه می‌شوند تغییراتی است که در حجم گاز موجود در حفرات بدن رخ می‌دهد. هدف از ارائه این مطالعه جمع آوری خلاصه اطلاعات مفید مرتبط با بیماری برداشت فشار و برخورد با بیماران جهت استفاده عملیاتی همکاران می‌باشد.

یافته‌ها: مخاطرات اصلی ایجاد شده در بیماری برداشت فشار مبتنی بر قانون هنری و شامل اثرات مخرب ناشی از آزاد شدن گازهای موجود در مایعات بدن بوده که مهم‌ترین آن گاز نیتروژن است. در بدن بافت چربی دارای نیتروژن بیشتری بوده لذا افراد چاق دارای استعداد بالاتری جهت ابتلا به این بیماری می‌باشند. این بیماری دارای علائم متعددی بوده لذا تشخیص آن با رد سایر بیماری‌ها مقدور می‌باشد.

اتیولوژی بیماری کاهش ناگهانی فشار بارومتریک محیطی و آزاد شدن گازهای محلول در مایعات بدن است. پاتوفیزیولوژی بیماری شامل سه مکانیسم مختلف است که به آسیب بافتی می‌انجامد: ۱- انهدام سلول‌ها بدن توسط حباب‌های آزاد شده، ۲- انسداد مکانیکی عروق و ۳- اثر فشاری حباب‌ها یا آمبولی گازی بر عروق و اعصاب مجاور.

بحث و نتیجه‌گیری: به دلیل گسترش روز افزون دریانوردی و هوانوردی لزوم اطلاع کافی در خصوص علائم، تشخیص سریع، برخورد لازم و پیشگیری مناسب این بیماری برای کلیه گروه‌ها خصوصاً هوانوردان، دریانوردان و گروه پزشکی و درمانی ضروری به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی: برداشت فشار، هوانوردی، بیماری برداشت فشار

۱-استادیار، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی آجا، مدیر گروه طب هوا فضا و دریا، متخصص طب هوا فضا و دریا از کشور روسیه

۲-دستیار، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی آجا، دانشکده طب هوا فضا و دریا (*نویسنده مسئول)
تلفن: ۸۵۹۵۲۳۶۲ آدرس الکترونیک: hamze.shahali@gmail.com

۳-استادیار، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی آجا، متخصص طب هوا فضا و دریا از کشور روسیه، رئیس مرکز فیزیولوژی هوایی اداره ابهد نهجا

۴-دستیار، ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده پزشکی، گروه آسیب شناسی، بیمارستان امام خمینی (ره)